

עלון מס' 22

משיחות הרצי"ה זצ"ל

פרשת ויקהל

מלאכה ועבודה

בפרשת "ויקהל" מופיע עניין איסורי המלאכה למעשה בשבת ממקור השביתה השמימית, והוא הציווי "לא תבערו אש" (שמות לה, ג). **הציווי** - הוא המשך הקדושה מן השמים, **הקיום** - הוא ירידת הקדושה לתוכנו.

יש מקום להבחין בין **מלאכה לעבודה**.

כמה מגדולי ישראל עסקו במחקרים על שמות נרדפים. מלאכה ועבודה הם שני אופנים במציאות העשייה של האדם. מלאכה - היא "**מלאכת מחשבת**" (שמות לה, לג) והיא יצירת האדם מתוך החופש שלו. האדם - חושב מחשבות ומתוך כך עושה מלאכה, מלאכה בעיר או מלאכה בשדה. **מלאכה שייכת אם כן ל"מלאכות של המלאכים השמימיים"**.

לעומת זאת במושג **העבודה** - ישנו צד מצמצם "**עבד, עבדות**" הבאים מחיי האדם. יכולה העבודה להיות חיובית - והיא "**עבודת הקודש**" (שמות פרק לו, א) אך יש בזה גם צד של השתעבדות. האדם מסוגל לשכוח את ערכו, את התוכן הרוחני הפנימי שלו, ונעשה משועבד לחומר ולגוף במקום להיות בן חורין.

חילוק דק ישנו בין מצב פסיכולגי בו האדם 'נעבד' למכונה, כמאמר קהלת "מלך- לשדה נעבד" (קהלת פרק ה, ח) לבין המצב בו הוא משתלט על המכונה ויוצר יצירות.

במלאכה ובעבודה - יכול להיות מצב משפיל ויכול להיות מצב מרומם. בתלדותינו מצאנו ואף היכרנו צדיקים גדולים שהיו בעלי מלאכה.

בפרשתנו - אנו נפגשים לגבי שתיהן יחד במצבן הנישא: **מלאכת עבודת הקודש (לו, א)**

על פי "שיחות הרב צבי יהודה" (פרשת ויקהל תשכ"ז-תשל"ו 9) להרב שלמה אבינר הי"ו (וראו שם בהמשך ובפירוט גם ב-11-10)

